Ն° 489 — 1879 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 17 ՇՈՒՄԱՆ ԻՐԹԷՄԻ — ԻԶԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ԱՊՕՆԷ ՓԻՑԱԹԼԱՐԸ
ՍՊԱՄՊՈԼ ԻԶԻՆ
Պիր սէնէլիք . . . 450 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 2[illegible]0 »
Իւչ այլըգ . . . 120 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյէ
ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԻՆ
Պիր սէնէլիք . . . 530 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 270 »
Իւչ այլըգ . . . 140 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյէ
Բօսթա իւճրէթի տախիլ տիր։

Մէմալիքի էճնէպիյէտ վէ գայիմէ թէտավիլ իթմէյէն վիլայաթտա, ապօնէ պէտէլի վէ եախօտ բօսթա իւճրէթի, սիքքէյի խալիսէ օլարագ ախզ օլունաճագ տիր։

2 ղրուշլուգ գայիմէ

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖԷՐԻՍ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԻ ԻԼՄԻՅԻ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԻ ՎԷ ՍԱՒՐՊԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵՒԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԵՂԻ

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՑԱԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթիրը իչիւն՝
1 վէ 2 ինճի սահիֆէլերէ 10 ղ.
3 իւնճիւ սահիֆէյէ 6 »
4 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյէ
ԻԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթի վէ ռումուրու սայրաֆիյէյէ այիա օլան իլանաթըն պէհէր սրրաբը 2 վէ 3 ինճի սահիֆէլերէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիյէ

Մէվատտը նաֆիայա տայիր մուպահասաթ մէճճանէն գապուլ օլունաճաղը կիպի, տէրճ օլունմայան էվրագ, սահիպլէնէ իատէ օլունաճաղ։

2 ղրուշլուգ գայիմէ

Իտարէխանէսի վէ մաթպասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիէ սոգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանըն ռումուրը իտարէ վէ թահրիրիէսինէ այիա քեաֆֆէյի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիպի, քեաֆֆէյի մէքեաթիպլէն տախիլ անընի նամընա կէօնտէրիլմէսի իպթիդա իտէր։

ԱՕԻԹԱՆԷ 17 ՓԵՏՐՈՒԱՐ

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ

Տիւնքի կիւն կէլէն թէլէկրաֆլարտա էրէյի մուհիմ հավատիալէր օլտուղունտան արթըգ չիքեաեէթէ հագգըմըզ եօգ տուր։

Պունլարըն էն մուհիմմի փեատ. 25 թարիխի իլէ Պէրլինտէն կէլէն պիր թէլէկրաֆ տըր քի, Ալէմանիա տէվլէթի սըհհիեէ նէզարէթի ճանիպինտէն, «Իլլէթը վէպա պու անէտէք Ռուսիատա թէքմիլէն մահվ օլմուշ» տէյի իլան օլունմասը տըր։ Զիւնքի պու սէպէպտէն նաչի վաղ օլունան գարանթինալարտան ումում մէմալիք միւթէզարրուր օլուպ, պիր այ զուհուրաթսըզ տէվամ իթսէ, հէպ գարանթինալար գալա բըլըբ։

Թէլաշ վէ զայլէ կէչտիքտէն սօղրա էրօբատան Ռուսիաեա կէօնտէրիլէն էն մէշհուր վէ պաշ թապիպլէր։ Շու իլլէթ իւէրինէ էլպէթտէ պիր բաբօրթօ վէրէճէքլէր տիր, պունու կէօրմէք բէք մէրագ իտէճէք չէյ տիր, չիւնքի պագալըմ շու իլլէթէ ըէսմէն նէ իսմ վէրէճէքլէր։

* *

Թօկվիլ բլանընըն, ինկիլիզլէրտէն տէ էսհամը Օսմանիէյի համիլ օլանլարա վէքիլ օլան պիր գօմիթէնին, իթթիհատը արա իլէ գապուլ իթթիյի քէղալիք պիր թէլէկրաֆ հավատիսի տիր։ Վագաա պու պիր ֆէնա խապէր տէյիլ տիր, ֆագաթ մալիւմ տիր քի, մատտէ բլանտա օլմաեըպ, վէրիլէճէք ալընաճագ էմնիյէթտէ տիր, վէ պու տա տուէլճէ թահթը միւզաքէրէտէ տիր տէյի պիլիրիզ, իշ օնտա պիթէճէք, եանի հէր նէ վազըթ վէրիլէն էմնիեէթլէրէ տէվլէթլէր գանի օլուրսա։ Պու ճիւմլէ իլէ ինկիլիզլէր շիմոկյէտէք բլանը տա գապուլ իթթիմէքտէ օլտուղլարընտան, շիմոի գապուլ իթթիմէքլերի եինէ պիր էյի նիշանէ տիր։ Իլլա գօմիթէ տէնիլէն քեաֆֆէյի էսհամ համիլլէրինին վէքիլի օլուպ տա եալընըզ պիր գըսմըն տէյիլ իսէ։

* *

Մըսրը իշլերի թէսվիեէ բէզիր օլմուշ պիթմիշ, վէ Խըտիվ հաղրէթլէրի սէրասքէր բայէսինտէ օլան Հասան բաշա մախտումունու կէօնտէրիպ մալիեէ նազըրը ինկիլիզ Վիլսընա իթիզար իթմիշ տիր։

Նուպար բաշայա տայիր պիր հավատիս եօգ տուր, մէմուլ օլունամաղ քի շու հալտէ միւշարիլէյհէ Մըսրըտա տուրապիլսին. լաքին նէ իտի միւշարիլէյհէ իպրաղ օլունան պու գատտար հագարէթին սէպէպի, իխպարաթը ա-թիյէյէ միւհթաճ տըր։

* *

Պիր թէլէկրաֆտա տա Պուլկարիսթան ումումի մէճլիսինին իլք մէշվէրէթինտէ միւթէտիլանէ պիր թավր վէ հարէքէթ կէօսթէրտիքլերի իչիւն պիր թազըմ սիթայիշլեր վէ իմիտլեր վարտ։ Զանընմըզճա ասըլ գարանթինաեա գօնաճագ հավատիս պու տուր։ Մէճլիս տահա պիր միւզաքէրէեէ պաշլամայըպ, ազալար պիրիպիրինի թէպրիք իթմէք, վէ ինթիխապ սէնէտլէրինի թատիգ իթմէքտէ օլտուգլարընտան, միւզաքէրաթա պաշլանմատըգճա շու իթիտալա լինանմամըզ պիր ազ կիւճ օլուր։

Քեզալիք Սըրպիյա բրէնսի Միլանըն տախի Պուլկարիսթանա բըրէնս ինթիխապ օլունաճաղը պօշ պիր շայիատէն իպարէթ տիր զանն իտէրիզ։

Էն աճայիպի շարգի Ռումէլի թէրաֆընտան կիտէն վէքիլլէրին համիլ օլտուղու իսթիտանընը բաբ լամէնթ խարըճընտա պիր հէյէթին թէճճէսիսինէ իհալէ գըլլընմասը տըր։

Պունլարա սիզին հագգընըզ եօգ պուրայա կէլմէյէ տէմէք ի-չիւն պու գատտար թէչրիֆաթ նէ լազըմըտը աճապա։ Իմտի պէք-լէյէլիմ շու բարլամէնթ խարըճընտա օլան հիյէթին հիւքմիւնէ։

* *

Իւչիւնճիւ Նաբօլէոնուն օղլու վէ վարիսի բրէնս Լուի Նաբօլէոն ինկիլիզլէր իլէ Աֆրիգայա կիտիպ Զուլու ճէնկի մուամէլաթընտա հաղրը պուլունաճաղ մը։

Էյէր իմբէրաթօրլուղա աթլամագ իչիւն պու օ գատտար կէրիտէն պիր նիւմայիշ իսէ Իմիտ պուրնունտան Ֆրանսայա աթլամագ, Իմիտ պուրնունտան տա-հա պէօյիւք պիր իմիտէ միւթէվագգիֆ տըր։ Լաքին Շաիր Ալֆիերինին տէտիյինի տէ ունութմայալըմ։ Վօլ՝ Ֆէրա, «ան ֆրանէլէ։

* *

Ալմանիա տէվլէթի, Սիլիսթրէ-տէքի Արապ թապէասը մատտէսինտէ Ռուսիայը թէսահուպ իտէճէք տէյի պիր թէլէկրաֆ վար, Ավթրիա հագգընտա տա այնի սէօհպէթ սէօյլէնտի, պիզ թաճիպ իտէրիզ հալա պու Արապ թապէասընը սէօհպէթի կէչտիյինէ քի, կէչէնտէ, գատէհ իչինտէքի ֆուրթունայա պէնզէթմիշ իտիք։ Լաքին բէք իհթիմալ տըր քի, իւչ իմբէրաթօր իթթիֆաքընը պօշա չըգարանլարա պու պիր իխթար իչիւն օլմուշ օլսուն։

* *

Ֆոր դէ-Պոֆուն թէլաշընա պաքըրը իսէ, տիւնեա Եունան մէրէթին սէպէպի, իխպարաթը ա-թիյէյէ միւհթաճ տըր։

* *

Պիր թէլէկրաֆտա տա Պուլկարիսթան ումումի մէճլիսինին իլք մէշվէրէթինտէ միւթէտիլանէ պիր թավր վէ հարէքէթ կէօսթէրտիքլերի իչիւն պիր թազըմ սիթայիշլեր վէ իմիտլեր վարտ։ Զանընմըզճա ասըլ գարանթինաեա գօնաճագ հավատիս պու տուր։ Մէճլիս տահա պիր միւզաքէրէեէ պաշլամայըպ, ազալար պիրիպիրինի թէպրիք իթմէք, վէ ինթիխապ սէնէտլէրինի թատիգ իթմէքտէ օլտուգլարընտան, միւզաքէրաթա պաշլանմատըգճա շու իթիտալա լինանմամըզ պիր ազ կիւճ օլուր։

Քեզալիք Սըրպիյա բրէնսի Միլանըն տախի Պուլկարիսթանա բըրէնս ինթիխապ օլունաճաղը պօշ պիր շայիատէն իպարէթ տիր զանն իտէրիզ։

Էն աճայիպի շարգի Ռումէլի թէրաֆընտան կիտէն վէքիլլէրին համիլ օլտուղու իսթիտանընը բաբ լամէնթ խարըճընտա պիր հէյէթին թէճճէսիսինէ իհալէ գըլլընմասը տըր։

Պունլարա սիզին հագգընըզ եօգ պուրայա կէլմէյէ տէմէք ի-չիւն պու գատտար թէչրիֆաթ նէ լազըմըտը աճապա։ Իմտի պէքլէյէլիմ շու բարլամէնթ խարըճընտա օլան հիյէթին հիւքմիւնէ։

* *

Իւչիւնճիւ Նաբօլէոնուն օղլու վէ վարիսի բրէնս Լուի Նաբօլէոն ինկիլիզլէր իլէ Աֆրիգայա կիտիպ Զուլու ճէնկի մուամէլաթընտա հաղրը պուլունաճաղ մը։

Էյէր իմբէրաթօրլուղա աթլամագ իչիւն պու օ գատտար կէրիտէն պիր նիւմայիշ իսէ Իմիտ պուրնունտան Ֆրանսայա աթլամագ, Իմիտ պուրնունտան տա-հա պէօյիւք պիր իմիտէ միւթէվագգիֆ տըր։ Լաքին Շաիր Ալֆիերինին տէտիյինի տէ ունութմայալըմ։ Վօլ՝ Ֆէրա, «ան ֆրանէլէ։

* *

Ֆոր դէ-Պոֆուն թէլաշընա պաքըրը իսէ, տիւնեա Եունան մէ-սէլէսի իւզէրինտէ տուրույօր։ Օ գատտարատաք քի, Պօսնա Հէրսէք իչի պիթսին Պուլկարիսթան իչի պիթսին նէ օլուր իսէ օլսուն Եունան մէսէլէսի հալլ օլմասը մը հէպ պօշ կէօրիւնիւր պու կաղէթայա, եինէ Ռումէլի թէհլիքէտէ, եինէ Օսմանլը թէհլիքէտէ, եինէ էրօբա ալթիսթիւքտէ։

Վագաա Արապ թապէասը մէսէլէսի օլմասա գատէհ ֆուրթունասընը պունա թախսիս իթմէք տահա միւնասիպ իտի, լաքին արթըգ պիր քէրրէ Արապ թապեասը թագտիմ օլունտու։

Հէր նէ հալ իսէ շունու տիմէք իսթէրիզ քի, պու մէսէլէ հէր հալտէ հուսուլբէզիր օլուր, չիւնքի պունուն հալլի թէրաֆէյինտէն զիատ տուէլը էրօբանընն էյլինտէ տիր, վէ հէր չէյի սուհ իլէ պիթիրէն էրօբա պունու հարպ իլէ պիթիրէմէզ։

* *

Տեյէ Նէ-ղիւն պիր ուզուն պէնտինէ պագըլըր իսէ. սըր Հէնրի Լաեարտ արթըգ Սթամպօլա ավտէթ իթմէէճէքմիշ, պաշգա ինկիլիզ կաղէթալէրինին գավլինէ տէ պագըլըր իսէ էօնիմիւզատէքի ապրիլին սօնլարընտա միւշարիէյհ լօրտ օլարագ, եինէ Ասիթանէեէ ավտէթ պուեուրաճագլար ըմըզ. Եվ մոթաթարէ էյնուն։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ա.Ժ.ա.ն Հ.ա.ն.

(Պոռ սապահէ կէլէն Ռէէկրոֆլար)

Լօնտրա, 28 փետրվար

Թայմս ղազէթասընըն պէհանընա կէօրէ, Ռուսիա տուէլը մուազզամաեէ պիր մըլաքէրէյի ումումիեէ կէօնտէրիպ, Պալգան կէչիտլերինին Օսմանը ասքէրի թարաֆընտան սիւրէթը զապթ վէ իշղալը, վէ Շարգի Ռումէլի վալիսինին նասպը, վէ էյալէթը մէղքիւրէ հուտուտու իլէ Գարատաղ վէ Սիլիսթրէ հուտուտլարընը թայէնի մէսէլէլէրինին հալ իսթիմսինի թալէպ իթմիշ տիր։

Սէն Բէթէրսպուրկ, 28 փետրվար

Սըհհիեէ մէճլիսինին պիր բաբօրթօսունա կէօրէ, փետրվարըն ԵրիՄի իքսինտէ խասթալանան քէօյլիս, վէպաեա տէյիլ, սիֆիլիսի խասթալըընա ուղրամըշ տըր։ Մէրգում քէօյլիս իլէ պէրապէր պիր խանէտէ իգամէթ իթթիքլերինաէն տօլայը իխթիլաթտան մէնն օլունան գըրգ սէքիլ ատէմ թախլիեէ օլունմուշ տուր։

Կրան տիւգ Գօսթանթինին մախտումու Կրան տիւգ Վլաչէսլավ Գօնսթանթինօվիչ վէֆաթ իթտի։

Մալթա, 28 փետրվար

Թուրքիա, Եունան, Մըսրը վէ Գըպրըս թէվարիսաթը իւզէրինէ Մալթատա վագ իսթիմիշ օլան գարանթինա բէք օլունաու։

Բարիս, 27 փետրվար

Ալիյէ նազըրը պու կիւն պիւճճէ գօմիսիօնունուն իգթիմանընտէ, մէմլէքէթին անվալը թասարրուֆիյէ, սանայէ վէ թիւճճարիյէսինէ նազարէն. հիքիմէթին եիւզտէ պէշ ֆասիլի էսհամը պաշգա պիր սուրէթէ թահվիլ թասավվուրունտա օլմասը ղընը պէյան իթմիշ տիր։ Պիւճճէ գօմիսիօնու 7 ռէյէ գարշը 18 ռէյ իլէ, նազըրը մուշարիէյհին Իֆֆատէսինի սէնէտ իթթիխազ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

Լօնտրա 27 փետրվար

Մէպուսան մէճլիսինտէ, հարպիյէ նազըրը միրալայ Սթանլէյ, իւմրա պուրնունա թագրիպէն 9000 ասքէր, 1800 պէյկիր վէ 18 թօք կէօնտէրիլմիսինի պէյան իթմիշ տիր։

Մալիյէ նազըրը Սըր Սթաֆֆորթ Նորթգրթ, թօգվիլ թէքլիֆինէ տայիր Մ. Գամբէթթ թարաֆընտան վուգու պուլան պիր սիւալէ ճէվապ վէրէրէք տէմիշ տիր քի, Ֆիլվագը տէվլէթի Ալիյէնին պաղը վարիսաթ վէ հասըլաթընը թահսիլ իթմէք, վէ իսթիդրաղը ճէարիսին թէտավիլիւ խուսուսունտա տէվլէթի մուշարիէյհաեա մուավէնէթտէ պուլունմագ իւզրէ գօմիսէրլէր թայինի խուսուսունտա ինկիլիզ վէֆրանսըզ հիքիմէթլէրի պէնինտէ միւզաքէրէ օլունմագտա իսէ տէ, մէսէլէ հէնուզ թէտգըգ օլունմագտա տըր։

Բարիս, 28 փետրվար

Սամ. էսհամը աչըլտը 12 62½
» » գաբանաը 12 70

Վիէննա 28 փետրվար

Աճիո 100
Լօնտրա իւզէրինէ գամսիո 116 60
Ռում. շըմէն. թահվիլաթը 22

(Թէլէկրաֆլարըմըզըն պիր մըգտարը սօն սահիֆէտէ տիր։)

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Պաթում սեր շէհպէնտէրլիկի Ռէֆքի էֆէնտիեէ,

Գալաս սեր շէհպէնտէրլիկի Ճենովա շէհպէնտերի Արթին էֆէնտիեէ,

Եաս շէհպէնտէրլիկի Էօմեր էֆէնտիեէ,

Ճօրճեվա շէհպէնտէրլիկի Տիմիթրաքի էֆէնտիեէ,

Թօրին վէ Սուրին շէհպէնտէրլիկի Էրնէսթ էֆէնտիեէ,

Քեսսէթենճէ շէհպէնտէրլիկի ըիւմպէյի սանիեէ սընըֆը սանիսկյէ Միքէ էֆէնտիեէ,

Իպրայիլ շէհպէնտէրլիկի ըիւմպէյի սանկյէ սընըֆը սանիսկյէ Թայլան շէհպէնտերի Ստեբան էֆէնտիյէ.

Սինէ շէհպէնտէրլիեի Բալէրմօ շէհպէնտելի Եօրղաքի էֆէնտիյէ.

Թուլչա շէհպէնտէրլիեի Բոլ Նաում էֆէնտիյէ.

Թայլան ֆախրի շէհպէնտէրլիեի Թահրիրաթ օտասը խիւլէֆասընտան Մկըրտիչ էֆէնտիյէ։

ՏԱԽԻԼԻՅԻ

Պանգը Օսմանի իլէ Գրէտի Լիօնէ պանգասընը միւթթէֆիգէն գեանի բաշա հազրէթլերինէ պիր լայիհա վերմիշ օլտուգլարը մէսմուաթտան տըր։

—Ժէնէրալ Թօթլէպէնին մարտըն այթընճը կիւնիւ վարնաեա կիտէճէյի մուգաբրեր տիր։

—Մէճիտիյէ վէ վասըթայի թիճարէթ վաբօրլարը թունա իսթիհքամաթընտան նագլի ղիճապ իտէն ալէաթ վէ մուհիմմաթը հարպիեէեի համիլէն կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ Սիւննէտէն ՏՏերասատէթէ կէլմիշլեր տիր։

—Ռումանիա հիքիմէթի թաբաֆընտան մէմուրիեէթի մախսուսէ իլէ Պապը Ալիեէ կէօնտէրիլմիշ օլան միրալայ Գալգօեանօ, էվվէլքի կիւն Վարնա վաբօրույա Սթամպօլա կէլմիշ, վէ վիրուտինի միւթէագիպ խարիճիեէ նաղըրը հազրէթլերիյլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

—Տիմէթօգա միւթասարրըֆը ճօրճի բաշա հագգընտա տախի Պուլղարլար թարաֆընտան պիր թէարրուզ վուգու պուլունուզու պաղը ղազէթալարտա օգունմուշ իսէ տէ, պունուն ասլը օլմաեըպ, եալընըզ պիր ուշաղընըն Պուլկարլար թարաֆընտան տարպ վէ ճէրհ իտիլմիշ օլտուղու, վէ Հաշիմ բաշա լիվասընըն Լիտրինէտէ էյլէնմէեէրէք, հէման Տիմէթօգաեա կիտէճէյի, վէ Ռիֆաթ բաշա լիվասընըն Լիտրինէտէ գալաճաղը, վէ միւմայիլէյհ ճօրճի բաշանըն Լիտրինէեէ ավտէթ իթմիշ օլտուղու իշիտիմիշ տիր։

—Մահալլէ նամ Մըսրը վաբօրու, մուախխարէն Տէրսաատէթէն էշեա վէ եօլճու հումուլէսիյլէ Իսկէնտէրիէեէ կիթմիշ օլտուղու հալտէ, գարանթինա միւնասիպէթիյլէ գապուլ օլունմատըղընտան, էշեա վէ եօլճուլարը թէքրար Սթամպօլա կէթիրմիշտիր։

—Սըրպիահիքիմէթինին Պուլկարիսթանը, քէնտի թահթը իթթիհատընա ալմագ էնթրիգալարը Պուլկարլարա մուճիպլի հէյէճան օլուպ, Թրնօվատա պուլունան Պուլկար մէպուսլէրինէն Սըրպիա ալէյհինտէ օլտուգլարը Աժանա ռէօյթէրէ եապըմըզ տըր։

Եաղըը խանընտա իւսթ գաթտա 21 նումէրօլու օտասա, հէր կիւն էօյլէտէն սօղրա, Թիւրքճէ Ֆրանսըզճա վէ Ինկիլիզճէ լիսանլարը թէտրիս իլէ պէրապէր, էլսինէյի մէղքիւրէտէն պիլ ճիւմլէ թահրիրաթը միւթէնէվվիյէ, եանի, մէքեաթքը թիւճճարիյէ վէ սայիրէ ուսուլու միւթթախազէ իւզէրէ թանզիմ վէ թահրիր, վէ թալիպ օլանլարը հէր վէճհէյլէ խօշնուա խիլէճէյի խասսէթէն իլան օլունուր։ 6 – 1

ՎԷՐԱՑԻՒ ՄԸՍԸՐԻՑԷ

Իսկէնտիրէյէ, 19 փետր. (20 փետր. Թոյղտան։)

«Թէտախիւլտէ օլան մաաշլարը վէրիլմէյէրէք, Մըսըրտա պիր չօգ ասքէր տաղրԹըլմը օլտուղունտան, պու սէպէպլէ տիւնքի կիւն Մըսըրտա զուհուրա կէլէն պիր պէօյիւք Նիւմայիշի, կէօղիւ իլէ կէօրէն պիր միւԹէպէր զաԹ, չու վէճհ իլէ հիքեայէ իտէր։

«Վիւքէլա ատի պիր մէճլիսլէրինին խիԹամընտան սօղրա, Նուպար բաշա իլէ մըսԹըր Վիսըն պիր արապատա օլարագ ավտէԹ իտէրքէն, պիր Թագըմ սիլահը ասքէրի զապիԹլէրի, Թախմինէն տէօրԹ եիւզ գատար, արապայը տուրտուրուպ, պաղըրարագ չաղըրարագ, Թէտախիւլտէ օլան պիր չօգ մաաշլարընին սէրիան քէնտիէրինէ վէրիլմէսինի Թալէպ իտերլէր։

«Պու իքի վիւքէլայա տա աշըրը հագարաԹլար օլուպ, մէճպուրէն կէրի տէօնէրլէր վէ արապաճըլարը տախի եարալանը։

«Գալապալըգ, մալիյէ տայրէսինին հավլիսինէ տօլար, ներտիվէնլերտէն եօգարը չըգանլար, հասըր օվասընա եայըլանլար վէ վիւքէլայա մախսուս օտալարա տա կիրէնլէր օլուր։

«Պունլարը միւմքին մէրԹէպէ գօվալայանլար տա օլուր իսէ տէ, Ներտիվէնին էօԹէ Թէրաֆընտա օլան պէօյիւք գալապալըգ, մալիյէ տայրէսինին հէր Թէրաֆընը սարբպ հէպ եօլլարը գաբարլար, վէ քիմ օլուր իսէ օլսուն տըշարը չըգմասընը գապիլմիզ իտէրլէր։

«ՆիհայէԹ խրտիվ հաղրէԹլէրի աղ պիր ասքէրլէ մալիյէ տայրէսինէ կէլիր, գալապալըգ իլք եվվէլ խրտիվի ալգըշլար իսէ տէ, սօղրատան, կէրի տէօն պաղըրարար, պիղ սէնտէն տէյիր վիւքէլատան բարա իսԹէմէեէ կէլմիք։

«Խրտիվ ղայէԹ կիւճլիւք չէքէրէք գալապալըգը ղօրլար վէ կէչիպ մալիյէ տայրէսինէ կիրեր վէ արգատան տա պիր ալայ ասքէր կէլիր։

«Խրտիվ պիր աղ սօղրա բէնէրէ էօնիւնէ կէլիպ, գալապալըղա խիԹապէն, տաղրըն արԹըգ տէր, տաղրըն, իչԹէ հագգընըզ հագգ օլաճագ տըր։

«Իքի սաաԹ սօղրա խրտիվ չըգըպ կիԹմէք իսԹէր իսէ տէ, գալապալըգ տաղրըմաըղընտան, ասքէրէ սիլահա տավրանմագ էմրինի վէրիր, վէ ԹէչրիֆԹաԹը էֆէնտի իլէ գալապալըգ տան պէչքիչի եարալանը, վէ պիր չօղու ախզ ու կիրիֆԹ օլունարագ, գուսուրու տաղրըը։

«Պուրատա չիմոլ էօյլէ զանն օլունույօր քի, հէր տէյնտէն էվվէլ պու Թէտախիւլտէ օլան մաաշլար վէրիլէճէք։

«Պու կիւն Նուպար բաշա իսԹիֆա իԹտի, վէ իսԹիֆասը գապուլ օլունտու, եէրինէ Շերիֆ բաշա կէչէճէք տէնիյօր։»

Մըսըր. 19 փետրուար.

«Իքի եիւզ գատար մաղուզ զապԹան չօղու Օսմանը վէ Զէրքէս օլարագ, Նուպար բաշանընը արապասընը տուրտուրտուլար, քէնտիսինէ ֆէնա մուամէլէ իԹտիլէր, վէ մալիյէ նազրը Վիսընը տախի զոր իլէ մալիյէ նէզրէԹինէ կէրի չէվիրտիլէր։ Պու զապիԹլէր մալիյէ տայրէսինէ կիրիպ, բարամընը իսԹէրիզ պաղրըշարար, Թէտախիւլտէ օլան մաաշլարըմըզը իսԹէրիզ։

«Պաղը ճէնէրալ գօնսօլօսլար հաը քէյֆիյէԹի խրտիվ խապէր վէրիպ, օ տախի պունլարը վէ պէշ եիւզ գատար տա ասքէր պէրապէր ալարագ մալիյէ տայրէսինէ ագիմէԹ իտիպ, գալապալըգա տաղրընը տէյի էմր իԹտի։ գալապալըգ պու էմրի տիյնէմէտի, վէ բաԹլայան պիր Թիւֆէնկին գուրշունու խրտիվին Թա եանընտան կէչտի։ Ասքէր հավայա Թիւֆէնք աԹըպ, ՆիհայէԹ գալապալըգ տաղրընը, ԹէչրիֆԹաԹը էֆէնտի իլէ պիր արապաճը եարալանը։ Պատէհու վիւքէլա մէճլիսէ Թօպլանընըգտա, խրտիվ հաղրէԹլէրի, Նուպար բաշա մանսուպտա տուրտուգճա մէմլէքէԹին ասայիշինի Թահիւտ իտէմէմ տէտի, պատէղին եա պէն վիւքէլայա բիասէԹ իտէճէյիմ, եա տա Թէրաֆըմանա նասպ իտէճէյիմ պիր վէքիլ։

«Ինկիլիզլի Վիսընը, վէ Ֆրանսըզը Պլինեէր վէ Պէրինկ իսէ, պիզիմ էմնիյէԹիմիզ Նուպար բաշա սօուգտան վէ մէշագգաԹտան Թէլէֆ օլտու վէ օ պիր նըսֆը տախի անճագ հէլագ տէրէճէսինտէ էրզրումա վասլ օլապիլտի։

«Նէզլինտէ սէֆիր պուլունտուղունուզ տէվլէԹէ, պու հալը էսէֆ իշԹիմալի պէյան իԹմէնիզ իլէ պէրապէր պունուն կէրէք ինսանիեէԹէ վէ կէրէք ֆրնէվ ահանամէսինէ աշիքեար մուղայիր օլտուղունու տա ԹէֆՀիմ իյլէմէնիզ միւԹէմէննա տըր, չիւնքի մէզքիւր ահանամէ մաալինճէ, Թէրաֆէյնը մուհարիպէյն եէկտիկէրինին խասԹա վէ մէճրուհլըրընը քէնտի ասքէրլէրի կիպի պագըպ գայըրմագլա միւքէլլէֆ տիրլէր»։

Էվրօբա տէվլէԹլէրի պու միւղէքքէրէտէն տօլայը պիր Թէլաշ կէօսԹէրմէտիլէր, վէ վագտա ֆրէնէվ ահանամէսինտէ պէօյլէ պիր շարԹ վար իսէ տէ միւմքին մէրԹէպէ, եախօտ միւմքին օլտուղու հալտէ տէյի պիր տէ մահտուտիեէԹի վար ըմըշ։

Հէր նէ հալ իսէ Պաալը Ալի պէօյլէ միւղէքքէրէլէր կէօնտէրմէքտէ օլսուն, էօԹէտէ Ցեյլէ ՆէղզաղէԹասը տա Ռուսլարընը Օսմանլը մէճրուհ վէ եարալըլարընա ֆէվգէլատէ ինսանիեէԹ վէ սըեանէԹ իպրաղ իԹտիքլէրինի մէտհիեէլէր իլէ էֆլաքէ չըգարըպ պունուն մուղայիրի Զէրքէսլէրին Ռուս եարալըլարընը սօյուպ Թալան իԹտիքլէրինի տէֆալէմէ իլան իԹտի, վէ օլ հալտէ տէ Ռուսլարա նէ եարայօրսունուզ տեեճէք պիր տէվլէԹ տէ պուլունմատը։

Գարսընը Ռուսլարան ալընմասընտան հասըլ օլան ԹէյսիրաԹ

Գարսընը Ռուսլարընը էլինէ տիւշմէսի, Ռուսլարա տա Օսմանլըլարա տա պէօյիւք Թէյսիրի օլտու։

Ռուսլար Ռումէլիտէ տէ Անատօլուտա տա ատէԹա կիրիֆԹարը մէյուսիեէԹը աղիմէ օլմուշիքէն արգա արգաեա Ալաճա տաղ Տէվէ Պոյնու վէ Գարս մուզաֆֆէրիյէԹլէրի վէ Ռումէլիտէ տա խի զալէպէլէրի իլան օլունտուգտա մէյուսիեէԹլէրի մէսէրբէԹ վէ ճէսարէԹէ Թահվիլ օլտու։ ՆէհայէԹ Ռուսլար պունճա ԹէլէֆաԹ վէ զայաԹլարընա, Գարսը մատի պիր միւքեաֆաԹ էտինմիշլէր իտի, պաշլաըլար հէպ Ռուս զաղէԹալարը տէմէէ քի Ռուսիա տէվլէԹի Ռումէլիտէ պիր գարըշ Թօբրագ ալմամաեա սէօզ վէրտի իսէ տէ, պու սէօզիւն Անատօլուեա տա Թասալիւգիւ եօգ տուր. իմոի պիզէ իլք միւքեաֆագ, էրմէնիսԹանտան վէրիլմէլի տիր։ Իւչ տէֆա տըր Գարս էլիմիզէ տիւշիյօր տէտի Նէզրա Վէրդա զաղէԹասը, վէ իւչիւնճիւ տէֆա պունճա ֆէտաքեարլըգա ֆէԹհ օլունան պիր գալէ արԹըգ կէրի վէրիլէմէզ։

Պատաղին Գարս պիր Ռուս շէհրի տիր վէ Գարս գալէսի պիր Ռուս գալէսի տիր. վէ Անատօլուտա Ռուսլարընը խաԹԹը մուհաֆազասը արԹըգ Գարս տէմէք տիր։

Օսմանլըլար իւզէրինտէ իսէ Գարս գալէսի Անատօլուտա Օսմանլը հիւքիւմէԹինէ էն մէնգալէ գալէ ատտ օլունտուղունտան, պունուն Ռուս էլինէ կէչմէսինին քէք ֆէնա պիր Թէյսիրի օլտու, վէ պաշլըճա Զէրքէս գըեամընը պիԹիւն պիԹիւնէ հաղիմէԹ կիրիֆԹար իԹտի։

Մալիմ օլտուղու վէճհ իլէ Գարա տէնիզ սէվահիլինտէ օլան Զէյէնլերին գըեամը, Օսմանլը ասքէրի Սօխում գալէտէն կէրի ալընտըգտան սօղրա Թէքմիլ տաղԹըլըը իսէ տէ, Անատօլուտա Ռուսլարընը իշի ադսի կիԹտիքճէ իշէրիտէ ՏաղիսԹան Թագըմը տա այագլանմըշ ըմը, վէ Իսմայիլ բաշա Երեւան Թէրաֆընտան Ռուսիա մէմալիքինէ կիրախինտէ, Օսմանլը խաֆիեէլէրի Շէյխ Շամիլզատէ իմզասը իլէ պիր չօգ խանանամէլէր նէշր իտիպ, ՏաղիսԹանլըլարա վէ Էզգիլէրի Թէքբար աեագլանտըրմըշլար ըմը, վէ պունլար Օսմանլը ասքէրի կէլիպ իմոատարընա եէԹիշէճէք տէյի պէօյիւք իւմիտ վէ էմնիյէԹ իշինտէ իտիլէր։

Վագտա պու ՏաղիսԹան գըեամը պէօյիւք պիր գրեամ ըմը, վէ Օսմանլընա բէք պէօյիւք պիր եարարմը օլապիլիրտի, էկէր Օսմանլըլար տա վագԹընտա Ֆնլարա եարարմ իտէպիլէյիտիլէր։ Ռուսլար պունլարընը իւզէրինէ հէր նէ գատար իքի ֆըրգա ասքէր Թայէին իԹմիշ իտի իսէլէր տէ, եազ մէվսիմինտէ պիր շէյ եարատմըլար, ֆագաԹ գըշ եագլաշըպ եարրազլար տէօքիւլտիւքտէպիւ-

«Խրտիվին քէյֆը մահէշա իտարէսի հէնկեամընտա Մըսրը մալիյէ խազինէսի օտէրէճէ պիր գարմագարըշլըղա կիրիֆթար օլմուշուտու քի, ումում մէմուրլարըն մաաշլարը այլար իլէ վէրիլէմէյիպ, բէք չօգ մաաշ թէտարխիւլտ գալմըշ ըտը, վէ կէրէք միւլքիյէ վէ կէրէք առքէրիյէ թագրմինտան պու պապտէ պիր չօգ միշթէքիլէր Մըսրրա տօլմուշլար ըտը։

«Հիւքիւմէթ Խրտիվին էլինտէ պուլունտուգա, պունլար Շարգ ահալիսինէ մահսուս պիր սապր իւ թահամմիւլ իլէ տայիմա վէլինիմէթլէրինին պիր լութֆ ու իհսանընա մունթազըր օլարագ պէքլէմէքտէ իտիլէր, լաքին պէօյլէ հէմ էճնէպիտէն վէ հէմ մէսուլ վիւքէլալար թային օլունտուգլայն աղնատըլար քի իշ պաշգալաշաճագ վէ լութֆ ու իհսանդաբուլարը գարանաճագ, օ վագթ սապր վէ թահամմիւլէրի տախի թիւքէնտի պիթտի։

«Խրտիվին ճայիպ հալէրինտէն պիրի վէ պաշըճաը տա, քիւլիյէթի էւրօբաքարի առքէր թէքիւմինէ մէրագ իթմէսի իտի։

«Նուպար բաշա թագրմը իսէ, Մըսրրն մաղյուրթիյէթը տախիլիյէսինին ֆէվգէլատէ սիւրէթտէ էսհէլ օլտուղունու, վէ խարըճտան տախի սէլամէթինէ մուգիրր պիր տիւշմէն գօրգուսու օլմատըղընը բայէլայն կէօրտիւքտէ, առքէրին թէնզիլինէ գարար վերմիշ իտի։ Վագտա պէօյլէ պիր թէտպիրի Նուպար բաշա գապինէթի հէնիւզրէսմէն իլան իթմէմիշիտի, լաքին պէօյլէ պիր թէքլիֆ օլաճաղը տա քիմսէտէն մէսթուր տէյիլ իտի։ Առքէրին թէնզիլ օլունաճաղը վէ պիր չօգ զապիթլէրին աչըգտա գալաճաղը ճիւմլէնին լիսանընտա իտի, իմտի թէյյիւշլէրի մուխթարատա օյան պիր չօգ զապիթ պունու իշլիթտիքտէ իշլէրինտէն չօղու էօյլէ զանն իթտիլէր քի, հէմ քէնտիլէրինէ եօլ վերիլէճէք, հէմ տէ թէտախիւլտէ օյան մաաշլարը վերիմէյերէք եօլա գօնաճագլար։ Իմտի պու զիւիմլէ Նուպար բաշա իլէ Վիլսընը մուհասէրէէ ալարլար, վէ պու հարէքէթլէրինտէն տօլայը, Խրտիվ, գօնսօլոսլար վէ պէշ եիւզ գատար ասքէր պիզզաթ իսթիլալըն իշինէ կիրարիէր։

«Իքի թէրաֆտան թիւֆէնք ատթըլար, պիր գաչ քիշի եարալանաը, վէ Խրտիվ քէնտիսի տէ պիր մուխթարատան հիքմէթլէ գուրթուլապիլի։

«Լաքին պիր գաչ սաաթ կէչմէտէն տէ Մըսրրտա պիր իսթիլալ ալամէթի գալմատը, վէ պիր թագրմ զապիթ գալապալըղը վէ ասքէրին հավայա պիր իքի թիւֆէնք պօշաթմասը նիհայէթ Նուպար բաշայը իսթիֆայա մէճլուսը իմմէյէ քեաֆի օլտու։

«Իմիտ իթմէմիզ քի, Նուպար բաշա կիպի լիաքէթլու պիր վիւքէլատան Մըսրրը մահրում իտէն պիր շուրիշ, մըսթըր Վիլսընտան վէ միսիս Պլընիէրտէն տէ մահրում իտէճէք տէրէճէլերտէ ճէսամէթ քէսպ իտէմէյէճէք տիր, վագտա պու էճնէպիլէր տախի նիհայէթ Խրտիվին մայէթինտէ օլան վիւքէլալար տըրլար։

«Լաքին իւզերլերինտէ տահա պաշգա ֆէրայիզ տէ եօղ տէյիլ տիր։ Վէ էօյէ պագը մէնաֆիի մուհիմմէյէ տէ վէքեալէթլերի վար տըր քի, օնլարըն մուվաֆճէք հէսինտէ Խրտիվին մէնաֆիի մախսուսէսի, տահա քիչիւք պիր շէյ գալըր։

«Կէրէք մէսաիհի մաղիյէտէն վէ կէրէք ահվալը հաղրբէտէն տօլայը Մըսրրտա կէրէք Ֆրանսըզըն վէ կէրէք Ինկիլիզին զալէպէյի Նուֆուզլարը իշինն բէք պէօյիւք իհթիամըրը վար։ Էղմինէյը սապրգատա պու Նուֆուզու, պիրի պիրինի գըսգանարագ վէ պիրի պիրինէ բէգապէթ իտէրէք սարֆ իտէրէր իտի, լաքին շիմտի համա օլսուն պու իքի մուազզամ հիքիմէթ նէզտինտէ պիրի պիրինէ նէ՛ բէգապէթ գալմըշ տըր վէ նէ տէ հասէտ։ Հաթթա էօյէ պիր իթթիֆագը խալիսանէ տէ վար տըր քի, հէմ Ագ տէնիզտէ վէ հէմ Շարգա պէօյիւք ֆայիտէսի տօգանաճագ տըր։

«Խալգ զանն իթմէսին քի, կէրէք Ֆրանսըզըն վէ կէրէք Ինկիլիզին Մըսրրա օյան պու հիմայէթի, Մըսրը էսհամընը համիլ օլանլարըն մէնֆաաթը եա սէլամէթի իչիւն տիր, եախսա չու եա պու թիճարէթ իչիւն։ տէվլէթլէրին Մըսրրը հիմայէ իթմէյէ գալգըշմալարը, Մըսրրը սահիհ պիր թէհլիքէ վէ մուխթարատան գուրթարմագ իչիւն տիր քի։ Մըսրրը հէման խարապ օլմագ տերէճէսինէ կէթիրմիշ տիր։

«Կէրէք Ինկիլթէրրա վէ կէրէք Ֆրանսա Մըսրրն խարապէյէթինէ պիրա ֆիւթուր վէ սօուգ գան իլէ պագամազլար, իլա սրրգ սուի իտարէ վէ սուի իսթիմալաթտան հասրլ օլմուշ պիր հալ օլտուղու էճիլէն։ Մըսրրտան ալաճագլը օլանլար։ Եէնիտէն պիր ֆէտաքեարլըգ իթմէեէրէք ալաճագլարընը ալապիլէճէքլէր՞մի, վէ Մըսրը մալիյէսի ըսլահ օլապիլէճէք վէ պօրճունու թէսվիյէ իտէպիլէճէք մի։ պու տերէճէի սանիյէտէ պիր մէսէլէ տիր, ասրլ էլղէմ օլան պիր հիսնիւ թասարրուֆլա Մըսրը խատրէսինի ըսլահ վէ սապթի իթմէք տիր։

«Ցահա իւմիտ վար տըր քի, իքի էճնէպի վիւքէլա հէմ մէսնէտլերինտէ սապիթ օլուպ, հէմ տէ տէվլէթլերինտէն մուավէնէթ կէօրէճէքլէր տիր։ պու սայէտէ Մըսրը իֆլաստան տա գուրթուլուր, սայրը թէհլիքէլերտէն տէ. ամմա օլմայրպ տա պունլար տա Նուպար բաշա կիպի իսթիֆայա մէճպուր օլաճագլար ըմրշ, վէ իտարէ եինէ Խրտիվին եէտը միսթագիլինէ կէչէճէքմիշ։

«Պէօյէ պիր հալ, Մըսրրը կիրտապա եուվարլամագտան պաշգա պիր նէթիճէ հասրլ իտէմէզ օլտուղունտան, Ինկիլիզ վէ Ֆըրանսըզ տէվլէթլերի պէօյէ պիր հալէ նազարը իհմալ վէ զաֆլէթլէ պագամազլար։»

ՕՍՄԱՆԼԸ ՎԷ ԵՈՒՆԱՆ

ԴՕՄԻՄԻՕՆՈՒ

(488 Նոյեմբերտան պաշլայէ վէ եէրմ)

Օսմանլը իքինճի մուրախխասը ճէվապընտա, բրօթօղօլտա թարիֆէ միւթաալիգ ֆրգրանընը իճրասը իլթիյարի օլտուղունա տայիր մուգատտէմա սէօյլէտիյի ֆիքիր իւզերինէ իսրար, վէ Մ. Զինօբուլօնուն Նուֆուզունուն սօն ֆըգրասընը զիքր իլէ, տէմիշ պու թիճարէթ իչիւն. տէվլէթլերին Մըսրրը հիմայէ իթմէյէ գալգըշմալարը, Մըսրրը սահիհ պիր թէհլիքէ վէ մուխթարատան գուրթարմագ իչիւն տիր քի։ Մըսրրը հէման խարապ օլմագ տերէճէսինէ կէթիրմիշ տիր։

«Կէրէք Ինկիլթէրրա վէ կէրէք Ֆրանսա Մըսրրն խարապէյէթինէ պիրա ֆիւթուր վէ սօուգ գան իլէ պագամազլար, իլա սրրգ սուի իտարէ վէ սուի իսթիմալաթտան հասրլ օլմուշ պիր հալ օլտուղու էճիլէն։ Մըսրրտան ալաճագլը օլանլար. Եէնիտէն պիր ֆէտաքեարլըգ իթմէեէրէք ալաճագլարընը ալապիլէճէքլէր՞մի, վէ Մըսրը մալիյէսի ըսլահ օլապիլէճէք վէ պօրճունու թէսվիյէ իտէպիլէճէք մի։ պու տերէճէի սանիյէտէ պիր մէսէլէ տիր, ասրլ էլղէմ օլան պիր հիսնիւ թասարրուֆլա Մըսրը խատրէսինի ըսլահ վէ սապթի իթմէք տիր։

«Ցահա իւմիտ վար տըր քի, իքի էճնէպի վիւքէլա հէմ մէսնէտլերինտէ սապիթ օլուպ, հէմ տէ տէվլէթլերինտէն մուավէնէթ կէօրէճէքլէր տիր։ պու սայէտէ Մըսրը իֆլաստան տա գուրթուլուր, սայրը թէհլիքէլերտէն տէ. ամմա օլմայրպ տա պունլար տա Նուպար բաշա կիպի իսթիֆայա մէճպուր օլաճագլար ըմրշ, վէ իտարէ եինէ Խրտիվին եէտը միսթագիլինէ կէչէճէքմիշ։

«Պէօյէ պիր հալ, Մըսրրը կիրտապա եուվարլամագտան պաշգա պիր նէթիճէ հասրլ իտէմէզ օլտուղունտան, Ինկիլիզ վէ Ֆըրանսըզ տէվլէթլերի պէօյէ պիր հալէ նազարը իհմալ վէ զաֆլէթլէ պագամազլար։»

Դեկտեմբերին նըսֆընտան սօղրա Ռուսլարըն սօղ գօլու տա եինէ էրզրում օվասընա էնիպ, Հինձք նամ գարիյէ իլէ էթրաֆ գարիյէլերի թէքմիլ զապթ իթտիլէր վէ հէմէն պիրա մուհարէպէ, չիւնքի Միհր Ալի իլէ օյան պիր միսատէմէլերինտէ, օն իքի նէֆէրտէն զիեատէ պիր շէյ զայպ իթմէտիլէր։

Մուխթար բաշա աղնատը քի Մէլիգօֆ Թօք տաղընը չէվիրիպ, Էրզրումուն հէր թարաֆընը սարարագ, եօլլարը քէսէճէք տի, իմտի Էրզրումա մահպուս օլմամագ իւզրէ մաեէթինէ պիր գաչ պին ասգ ասքէր ալըպ, Պայպուրթա էնմէք իսթէտի քի թրապուզան եօլունու թութսուն, վէ օրասան իմտատա ասքէրի կէթիրթէրէք պիր եէնի օրտու տահա թէշքիլ իթսին, լաքին Էրզրումու ֆէնա պիր հալտէ պըրագը։

Մուխթար բաշա կիթտիքտէն սօղրա արթըգ Էրզրումուն մուհաֆազա օլունաճաղընա տայիր քիմսէնին իւմիտի գալմատը. եէրինէ կէչէն Իսմայիլ բաշա նամագատան, տուատան պաշգա շէյ պագամազը, վէ Ռուսլար Էրզրումուն հալինի պիլսէլէր աղ պիր ասքէրլէ տէ ալապիլիրլէր իտի։

Խօշ օ արալըգ պիթիւն Էրզրում խասթա վէ եարալըլար իլէ տօլու օլուպ կիւնտէ եիւզտէն զիատէ էօլիւ կէօմիւլիւր օլտուղունտան ալմագ իչիւն հավվէս իտէճէք պիր եէր տէ տէյիլ իտի։

Մուխթար բաշա իսէ, Պայպուրթտա թասալվուր իթտիլի եէնի օրտույու գուրամատը, չիւնքի սէրիան Սթամպօլա ճէլպ օլունմուշտու, չու հալտէ Ամասիայա նէ ասքէր գալմըշ ըտը նէ տէ պիր պաշ գօմանտան, վէ օրտա տա մուհարէպէ գ'ապիլ տէյիլ իտի։ Ռուս ասքէրի պօղաղընատագ գարա պաթմըշ վէ պիր եէրտէն պիր եէրէ գըմըլտանամագ օլմուշտու, լաքին նէ եաբըպ եաբմայրպ, եինէ դեկտեմբերին 28ինտէ (1877) Ըլըճա նամ մէվգիի տէ ալըպ, Էրզրում իլէ Թրապուզան իսթիլթընը տա թէքմիլ գաթ իթտիլէր։

Լաքին պրագալըմ պու մահալտէ Ամասիայու ճիհէթինի, վէ Ռումելիյէ նագլ իտիպ, Բլէվնա վագտալարընը հիքեաեէ իտէրիմ։

(Տէվ-Դ)

թիւն նոյեմբեր այընտա Ռուսլար տաղլարա չըգըպ, ճիւմէսինի վուրուպ բէրիշան իթտիլէր վէ օն պին գաատարընը Սիպիրէ կէօնտէրիպ, գուսուրունու տա Շըմալի Ռուսիաեա նագլ իթտիրտիլէր վէ դեկտեմբերտէ Տաղիսթանտա պիր Զէրքէս պըրագմատըլար։

Պէրիտէ Պաթում թէրաֆընտա Օսմանլընն պէօյիւք պիր գուվվէթի տահա օլուպ, Տէրվիշ բաշանն մայէթինտէ օթուզ պինտէն զիեատէ մունթազամ ասքէր վարընը։ Էւրօբա մուհարիրլէրի տէրլէր քի, պու ասքէրէ օյան հիմմէթ հիչ պիր Օսմանլը ասքէրինէ օլմամըշ տըր, գըշ իչիւն մէշհուր պարագալար եաբտըրըլըպ, միւհիմմաթ էրզագ հէր թագրմըրը միւքէմմէլ իտի, վէ Ռուսլար Պաթումու ալմագ տէյիլ, Պաթումա եանաշամագլար ըտը պիլէ։

Լաքին Ալաճա տաղ, Տէվէ պոյնու վէ Դարս վագտալարընտան սօղրա Սթամպօլտան արտ արտա կէլէն էմրլերտէն տօլայը, Տէվրիշ բաշա ասքէրինի ֆըրգա ֆըրգա իմտատա կէօնտէրմէէ մէճպուր օլուպ, մայէթինտէ անճագ տօգուշ պին ասքէր գալմըշտը, վէ տահա թաճիպէ չայան շէյ թունա քէնարընտան տախի, պուրատան ասքէր ալընմըշտը։ Պու հալտէ Տէվրիշ բաշա ասքէրինի Լազիսթանտան կէլի ալըպ Պաթում թէրաֆընա չէքմիշ իտի, վէ Ռուս ասքէրի եէթիշիպ, Տէվրիշ բաշանն իսթիլա իթտիլի մահէլլէրի կէրիյէ ալմըշլար իսէ տէ՝ եինէ Պաթումա եանաշամատըլար։

Հասրլը Ամատօլու սէֆէրի արթըգ պիթմիշ կիպի օլուպ, կրան տիւք Միշէլ Զըլարը իլէ Դարատան պիր վիլայէթ թէշքիլ իտէրէք կօվէրնաթօր նասպ իթտի, վէ Սօղանլըեա իսթիհքամ վէրիպ, քէնտիսի թիֆլիսէ ավտէթ իթտի վէ ճէնէրալ Լօրիս Մէլիգօֆ օն իքի պին ասքէր վէ օն բարէ պաթալ մուհարէպէ թօքու իլէէրզրումիւղէրինէ կէլմէքտէ օլտու։

Թօփ տաղը մուհարէպէսինտէն սօղրա ղաֆլէթտէ պուլունմամագ իւզրէ Էրզրում մուհաֆազա ասքէրի ֆէվգէլատէ մէթանէթ կէօսթէրտի։ սօուգ օն եէտի տէրէճէտէն աշաղը իքէն, հէր եէրտէ, հէր նօգթատա կիճէ կիւնտիւզ նէօպէթճիլէր պէքլէր, գարբօլար տօլաշըր, վէ գատէմէ տահա թաճիպէ չայան շէյ թունա քէնարընտան տախի, պուրատան ասքէր ալընմըշտը։ Պու հալտէ Տէվրիշ բաշա ասքէրինի Լազիսթանտան կէլի ալըպ Պաթում թէրաֆընա չէքմիշ իտի, վէ Ռուս ասքէրի եէթիշիպ, Տէվրիշ բաշանն իսթիլա իթտիլի մահէլլէրի կէրիյէ ալմըշլար իսէ տէ՝ եինէ Պաթումա եանաշամատըլար։

Հասրլը Ամատօլու սէֆէրի արթըգ պիթմիշ կիպի օլուպ, կրան տիւք Միշէլ Զըլարը իլէ Դարատան պիր վիլայէթ թէշքիլ իտէրէք կօվէրնաթօր նասպ իթտի, վէ Սօղանլըեա իսթիհքամ վէրիպ, քէնտիսի թիֆլիսէ ավտէթ իթտի վէ ճէնէրալ Լօրիս Մէլիգօֆ օն իքի պին ասքէր վէ օն բարէ պաթալ մուհարէպէ թօքու իլէէրզրումիւղէրինէ կէլմէքտէ օլտու։

Թօփ տաղը մուհարէպէսինտէն սօղրա ղաֆլէթտէ պուլունմամագ իւզրէ Էրզրում մուհաֆազա ասքէրի ֆէվգէլատէ մէթանէթ կէօսթէրտի։ սօուգ օն եէտի տէրէճէտէն աշաղը իքէն, հէր եէրտէ, հէր նօգթատա կիճէ կիւնտիւզ նէօպէթճիլէր պէքլէր, գարբօլար տօլաշըր, վէ գատէմէ մուհաֆազա խաթթլարը թէշքիլ օլունուրուտու։

Վէ Միհր Ալի նամ պիր սէրկերտէ Գարա Բաբագ նամ պաշը պօզուգլարը իլէ պիթիւն Էրզրում օվասընը քէշմի կիւզար իտէրտի. պունլարընն ֆիւրա վէ Զէրքէսլերտէն զիատէ Մուխթար բաշաեա եարըմլարը օլտու վէ սիլահլարը թէմիզ, վէ քէնտիլերի եէյիտ ատամլար ըտը, ֆագաթ պէթպախթըզլարընտան պիր միսատէմէտէ Միհր Ալի, դեկտեմբեր 11տէ պիր գուրշուն իլէ պաճաղընտան եարալանը։

Դեկտեմբերին իքի կիւնլերինտէ, սօուգ վէ գար օ տէրէճէ չիտէթ քէսպ իթմիշտի քի, Լօրիս Մէլիգօֆ ասքէրինի Տէվէ պոյնու թէրէլերինտէ տուրտուրամայրպ, աշաղրա Էրզրում օվասընա ինտիրմէէ մէճպուր օլտու. վէ աշաղրտա խունուս գալէսի տէնիլէն մահալի զապթ իտիւպ ասքէրինի օրալարա եէրլէշտիրտի, վէ խայը էրզագ, օթ վէ լեվազիմաթ պուլտու, պուրալարըն ահալիլէրի քէնտի քէնտիլերինէ Ռուսլարա թէսլիմ օլուպ, Ռուս իտարէսի ալթընա կիրտիլեր։

Դեկտեմբերին նըսֆընտան սօղրա Ռուսլարըն սօղ գօլու տա եինէ էրզրում օվասընա էնիպ, Հինձք նամ գարիյէ իլէ էթրաֆ գարիյէլերի թէքմիլ զապթ իթտիլէր վէ հէմէն պիրա մուհարէպէ, չիւնքի Միհր Ալի իլէ օյան պիր միսատէմէլերինտէ, օն իքի նէֆէրտէն զիեատէ պիր շէյ զայպ իթմէտիլէր։

Մուխթար բաշա աղնատը քի Մէլիգօֆ Թօք տաղընը չէվիրիպ, Էրզրումուն հէր թարաֆընը սարարագ, եօլլարը քէսէճէք տի, իմտի Էրզրումա մահպուս օլմամագ իւզրէ մաեէթինէ պիր գաչ պին ասգ ասքէր ալըպ, Պայպուրթա էնմէք իսթէտի քի թրապուզան եօլունու թութսուն, վէ օրասան իմտատա ասքէրի կէթիրթէրէք պիր եէնի օրտու տահա թէշքիլ իթսին, լաքին Էրզրումու ֆէնա պիր հալտէ պըրագը։

Մուխթար բաշա կիթտիքտէն սօղրա արթըգ Էրզրումուն մուհաֆազա օլունաճաղընա տայիր քիմսէնին իւմիտի գալմատը. եէրինէ կէչէն Իսմայիլ բաշա նամագատան, տուատան պաշգա շէյ պագամազը, վէ Ռուսլար Էրզրումուն հալինի պիլսէլէր աղ պիր ասքէրլէ տէ ալապիլիրլէր իտի։

Խօշ օ արալըգ պիթիւն Էրզրում խասթա վէ եարալըլար իլէ տօլու օլուպ կիւնտէ եիւզտէն զիատէ էօլիւ կէօմիւլիւր օլտուղունտան ալմագ իչիւն հավվէս իտէճէք պիր եէր տէ տէյիլ իտի։

Մուխթար բաշա իսէ, Պայպուրթտա թասալվուր իթտիլի եէնի օրտույու գուրամատը, չիւնքի սէրիան Սթամպօլա ճէլպ օլունմուշտու, չու հալտէ Ամասիայա նէ ասքէր գալմըշ ըտը նէ տէ պիր պաշ գօմանտան, վէ օրտա տա մուհարէպէ գ'ապիլ տէյիլ իտի։ Ռուս ասքէրի պօղաղընատագ գարա պաթմըշ վէ պիր եէրտէն պիր եէրէ գըմըլտանամագ օլմուշտու, լաքին նէ եաբըպ եաբմայրպ, եինէ դեկտեմբերին 28ինտէ (1877) Ըլըճա նամ մէվգիի տէ ալըպ, Էրզրում իլէ Թրապուզան իսթիլթընը տա թէքմիլ գաթ իթտիլէր։

Լաքին պրագալըմ պու մահալտէ Ամասիայու ճիհէթինի, վէ Ռումելիյէ նագլ իտիպ, Բլէվնա վագտալարընը հիքեաեէ իտէրիմ։

(Տէվ-Դ)

մուճիպլինճէ, ագա օլունաճագ մուգավէլէնամէյէ պիր մատտէ յի մախսուսէ զամմ իլէ, պունտա Եունան Գանունու էսասխսինին ասլա մէզհէպ ֆարգը իթմէեբէք, քեաֆֆէյի չէհիրլիէրի միւսավաթը հուգուգը հագգընտաքի էսասլարընը թէէքիտէն, պու սուրէթլէ իսլամ Ազնավուտլարընն ասհապը էմլաքընը թէէմին իյլէմէեէ բաղը օլտուզունու Բրէվէզատա պուլունան Եունան մուրախխասլարընա պիլսիրմիշ տիր։ Ֆագաթ թէէսսիւֆ օլունուր քի, Պապը Ալի հէնուզ Պերլին մուահէտէսինին 13 իւնճիւ բրօթօգօլունու միւզաքէրաթա էսաս իթթիխաղ իթմէյէ բաղի օլուպ օլմասընը քէնտի մուրախխասլարընա պէյան իթմէմիշ տիր։ Ֆագաթ պու պապտէ մէճլիսի վիւքէլա ճումա իրթէսի կիւնտէն պէրու պիր գարար վէրմիշ իսէ տէ, պու գարար գաթի տէյիլ տիր, զիրա Պապը Ալի պու գարարընը բէնչէնպիհ ագշամընա գատար թէլէկրաֆլա մուրախխասլարընա թէպլիղ էյլէմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աֆոն Հավաս

Լօնտրա, 25 փետրվար

Ինկիլթէրրանընն Ռուսիա սէֆիրի ճէտիտի լորտ Տիֆէրին, Սէն-Բէթրսպուրկա միւթէվէճիհէն հարէքէթ իթտի։

Տեյլ թելէկրաֆ զաղէթասընընն Պերլինտէն ալտըղը պիր թէլէգրաֆ մաէլինէ նազարէն, Ալմանիա տէվլէթի, Տօպրուճանընն թահտիտի հուտուտ մէսէլէսինտէ Ռուսիա տէվլէթինի իլթիզամ ի-տէճէք տիր։

Գահիրէ, 25 փետրվար

Հապէշիսթան իլէ սուէզ մուահէտէսի իմզալանտը։

Խրտիվ հազրէթլէրինին մախտումի բրէնս Հասան բաշա, ասաքիրի Մըսըրիէնին սէրտարը էքրէմի օլմագ սրֆաթըյլա, փետրվար 18 տէ վագը օլան վուգուաթլարտան տօլաեը թարաֆը հազրէթի Խրտիվիէն մալիեէ նազրընա իպրազը թէէսսիւֆ էյլէտի։

Պերլին, 25 փետրվար

Իտարէյի սրհհիյէնին պիր բաբօրթօսունա նազարէն, շիմտիլիք վէպա իլէթի Ռուսիատա պիւսպիւթիւն զայիլ օլմուշ տուր։

Լօնտրա, 26 փետրվար

Բրէնս Լուի Նարօլէօն, Զուլուլար ալէյհինտէ իտիլէն մուհարէպէտէ պուլունմագ իչին եարընն Բօրթ-Նաթալա միւթէվէճիհէն սէֆինէեէ բաքիպ օլաճագ տըր։

Բարիս, 26 փետրվար

Մ. Պրիսօն պիւճճէ գօմիսիօնունա բէյիս նասպ օլունտու։

Սէն-Բէթրսպուրկ, 26 փետ.

Վէպա իլէթինէ թու ուլան պիր քէօյիւ, փետրվար 22 տէ խասթախանէեէ կէլտի։ Հէքիմլէր, մէրգումուն խասթալըղը խաֆիֆ սուրէթտէ օլտուզունու պիլտիրտիլէր։ Մէրգումմ քէօյիւ իլէ միւնասէպէթի օլմուշ օլան ատէմլէր հագգընտա գարանթինաճա իճապ իտէն քեաֆֆէյի թէտպիրլէր իթթիխաղ օլունտու։ Մէրգումուն հալի իւզէրինէ հէր կիւն մալիւմաթ նէշր օլունաճագ տըր։

Պիւքրէշ, 27 փետրվար

Գանունու էսասինին եէնիտէն թէտգըգ վէ թէֆթիշլէյէ իշթիրաղ իթմէք, վէ պունու, Պերլին մուահէտէսի ահքեամընա մութապըգ կէթիրմէք իչին, մէճլիսի մէպուսան իճթիմանին մարտըն 27 սինէ գատար թէմտիտ իթմէեէ գարար վէրմիշ տիր։

ՄԻԹԹԻՆԷՎԻՑԷ

Պու կիւնլէրտէ Ռումէլի տէմիր եօլլարընն միւֆէթթիշի Մ. Ժօրընն քէրիմէսի մատմուազել Ժօրը, եիւրէյինէ պիր բէվօլվէր պօշալթարագ, քէնտի քէնտիյի եօլտիւրմէք իսթէմիշ տիր։ Մէրգումէնին հայաթը թէհլիքէտէ օլուպ, չու մէյեուսիեէթ մուամէլէսինէ իսէ, ֆամիլեաճա պաղը քէտերլեր սէպէպ կէօսթերիլմէքտէ տիր։

—Սօն բօսթա իլէ կէլէն զաղէթալարտա օդունտուզունա կէօրէ, իթթիխաղ օլունան թէտպիր սայէսինտէ, Ռուսիատա հիւքմիւնիւ իճրա իթմէքտէ օլան վէպա իլէթի, եվվելքի գատար շիտաեթլի օլմայըպ, հէման մահվու զայիլ օլմայա պաշլամըշ, վէ պաղը մահէլլերտէքի սրհհիյէ գօրտոնլարը տախի գալտըրըլմագտա պուլունմուշ տուր։

—Կէչէն ագշամ կիճ վագթի Պէյօղլունտա Ինկիլթէրրա սէֆարէթլէսանէսինտէն պիր թաշ աթըմը ուզագլըգտա պիր Ամերիգալը կիթմէքտէ իքէն, իքի քիշի մերգումուն իւզէրինէ արգա թարաֆտան հիւճում իտէրէք, պալտըրընտան պըչագլա աղըրճա եարալատըգտան սօղրա, սաաթը իլէ գօրտօնունու զասպ վէ ֆիրար իթմիշլէր, վէ մերգում Ամերիգալը խանէսինէ նագլ օլունուպ, էմրի թէտավիսինէ պաղըմայա պաշլանմըշ տըր։

—Կէչէն կիճէքի ֆուրթունտա Պէշիքթաշ իսկէլէսինտէ ճօրճի նամ գաբտանընն 80 քիլէլիք պիր չէքտիրմէսի զարգ օլուպ, ֆագաթ թայֆէլէրի գուրթուլմուշ տուր։

—Ժէնէրալ Զէրնայէֆ Սօֆիատան Ֆիլիպպէեէ կէլիպ, օրատան տախի պիր գաչ կիւնէ գատար Սլամպօլա կէլէճէյինի Ֆէնէրբահչէ նամ զաղէթա եազըեօր։

—Պօղազ իչինտէ ճան գուրթարան իտարէսինին տիրէքթօրու օլտուզու հալտէ, կէչէնլէրտէ վէֆաթ իտէն գաբթան Բալմէր իչին, Սելիմիյէտ Ինկիլիզ մէզարլըզընտա կիւզէլ պիր ալեամէթ ինշասը զըմբընտա, ինկիլիզլէր պէյնինտէ 78 1/2 ինկիլիզ լիրասը թօքլանմըշ, վէ պունունլա մերմերտէն կիւզէլ պիր էսէր բէքզի մուսամմէմ պուլունմուշ տուր։

—Քիւթիւպանէլէրտէ մէվճուա քիթապլարընն եէնիտէն թահգիգլէյէ էսամիսինի վէ գանղը ֆէնէ միւթէալիգ օլտուգլարընը միւպէյեէն տէֆթէրլէրին թապ ու նէշրի զըմբընտա Մէարիֆ նազարէթինտէ պիր գօմիսիօն թէշքիլ գըլընմըշ տըր։

—Ավսթրիալըլար Պօսնա վէ Հէրսէք էյալէթլէրինի իսթիլա իթթիքլէրի վագթ, էյալէթէյնի մէրգումէ տախիլինտէ պուլունան լիվա վէ գազա սանջագլարընա վէ կէօմրիւքլէրտէ պուլունան պիճիմիզ նուգուտ պիթթապլի քէնտի եղլերինտէ գալմըշ օլտուզու ճիհէթլէ, պու քէրրէ պունլարընն հիսապաթընը բույէթ էյլէմէք իւզրէ մալիյէ նէզարէթինտէն պիր մէմուրթային օլտուզու կիպի կիւմրիւքլէրտէ տախի Պօշնագ ճա լիսանա աշինա պիր մէմուրընն տէրտէսթը իշամ պուլունտուզու իշիտիրմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մէլէթ Դէպէսան Դէվլէտ

Միլլէթ Մէպուսան մէճլիսի ալանքի կիւն Գեր. Նար-Պէյ խօրէն սրբազանընն մուվազգաթ բիեասէթի վէ Ազանեան սատէթլու Ստեփան բաշա հազրէթլէրինին ատենապետլիյի թահթընտա իճթիմա իթթիշ, վէ եվվելա չըգան իճթիմաընն ատենագրութիւնունու թատիգ, սանիէն Ս. Պատրիարք Հայր հազրէթլէրինին իսթիֆա մատտէսինէ տայիր քաղաքական ժողովուն թագտիմ իթթիյի բաբօրթայու վէ սայիսէն թէատիյաթ, ըսլահաթ վէ թանզիմաթ մէսէլէլէրի իւզերինէ միւզաքէրէ իթթիքտէն սօնրա, եվվելա իսթիֆա մատտէսի իւզերինէ չէօյլէ պէեանը էֆքեար իթմիշ տիր. «Սրբազան Պատրիարք Հայր հազրէթլէրինին իսթիֆասընընն հալլ օլունմասը, էրմէնիսթանտա վուգու պուլան մեզալիմ վէ թէատիյաթընն տէֆ, վէ Պերլին ահտնամէսինին 61 ինճի պէնտի ահքեամընճա, իհթիլաճաթը մահէլլիէեէ կէօրէ իճրա օլունաճագ ըսլահաթ վէ թանզիմաթը իճրասընա մէրսուլթ տուր, վէ միւշարիէյհ հազրէթլէրի իսէ քէյֆիյէ վէ ումումիլլէթ իսթիֆալարընընն ալէյհինտէ օլտուզունտան, մէճլիս, պու պապտէ շիմտիքի հալ պիր գարար վէրէմէզ։»

Իքինճի մէսէլէ հագգընտա տա գօմիսիօնուն բաբօրթօսու մէճլիսէ թահթը միւզաքէրէեէ ալընընմագտան սօղրա, Պերլին ահտնամէսինին 61 ինճի մատտէսինին, Պապը Ալի թարաֆընտան միլլէթին արզուսու մուճիպլինճէ վէ միլլէթէ ֆայիտէլի սուրէթտէ պիր ան էվվէլ մէզգրի իճրայէ վազ օլունմասընը խալիսանէ թէմէննի իթմէք իւզրէ, Սրբազան Պատրիարք Հայր հազրէթլէրի իլէ պիլէսթիշարէ, միլլէթ նամընա օլարագ իճապընընն իճրասը վէ պու պապտէ վագթէ պէ վագթի մէճլիսէ մանիւմաթ վէրմէսի խուսուսունտա, մէզքիւր բաբօրթօեու թանզիմ իտէն գօմիսիօնա մէհզունէյէթ վէրիլմիշ տիր։

Սահաթ օնու կէչէրէք, մէճլիս տաղըմըշ վէ կէլէճէք իճթիմաընն 8 կիւնտէն վուգու պուլմասընա գարար վէրիմիշ տիր։

Էրմէնիոն գէտէնու

Հալէպտէ վէ Մարաշտա մահպուս պուլունան Զէյթունլու միլլէթտաշլարընընդը հալի զայէթ էսէֆ օլունաճագ սուրէթտէ օլտուզու պա թէլէկրաֆ բաթրիգխանէեէ պիլտիրիմիշ տիր։

Պու պապտէ հիւքիւմէթը Սէնէյէնին նազարը տըգգաթ վէ մերհամէթինի խալիսանէ տավէթ իտէրիզ։

Էրմէնիոն ըլլահընը

Ցիւնքի Սնոմօլզաղէթասը, պիր պէնտի մախսուս իլէ էրմէնիսթանտա պուլունան միլլէթտաշլարընընդը վէ խուսուսիլէ Զէյթունլու միլլէթտաշլարընընդը տիւշար օլտու գլարը մէզալիմ ու թատտույաթընտան պահս իտէրէք, չէնտ տէֆա զաղէթամըզ վասըթասընա պէյան օլունտուղու իւզրէ, Զէյթունլու միլլէթտաշլարընընդը հագգընտա իսնատ իտիլէն եէեէնէէ թապիրի, սըրֆ ազվայաթ, վէ կէրէք պու թապիրին իսթիմալի, վէ կէրէք հալէա պիր թագրմ Զէյթունլու միլլէթտաշլարընընդը հալէպ վէ Մարաշ հապսխանէլէրինտէ շիմտիյէտէք գալմալարը, Հալէպ վալիսինին, իչի պիսիլիթէրէք կիւյա պիր էնբիւլ թէսկին իթմիշ օլտուզունու տէտիրիմէք, վէ պինապէրին թարաֆը հիւքիւմէթէն նայիլի միւքեաֆաթ օլմագ իչին, վալիյի միւշարիէյհին պիր էնէ-ըրուզը օլընընը տերմիան իթմիշ, վէ պատէհու մէսէլէյի էրմէնիսթանտա պիր ան էվվել իճրայի ըսլահաթա պաշլանընընմասը լիւզումունա ինթիգալ իլէ, Պապը Ալինին մէզքիւր ըսլահաթ իչին եէնի գօմիսէրլէր կէօնտերմէեէ գարար վէրմէյինի պէեան, ֆագաթ պէօյլէ պիր նազէք մէմուրիյէթի իչին էհլիյէթլի վէ լիագէթլի մուրախխասլար թայեինինտէն պաշգա, պու մուրախխասլարընն մահէլլի մէմուրիեէթլերինէ կիթմէզտէն էվվէլ, մէզքիւր ըսլահաթընն, Պերլին ահտնամէսինին 61 ինճի մատտէսի մուճիպլինճէ նէ էսաս իւզերինէ միւպէյնի օլաճագընը, պուրատտա միլլէթմիզին պիսիյիքէրիյլէ գարարլաշարմալարը հէր հալտէ լազմ օլտուզունու իֆատէ իթմիշ, վէ պատէհու միլլէթտաշլարընընդը տէվլէթի Ալիէեէ օլան սատագաթլարընա նազը քէլամ իտիպ, պէնանէէ շու վէճհհ իլէ խիթամ վէրմիշ տիր.

«Պուլղարլար, Սրբալըլար, Ռումանիալըլար, վէ Գարատաղլըլար իսթիգլալիեէթ վէ թէվ էյի մէմալիք իչին Ռուսիա իլէ պիրլէշտիքլերի, վէ պունլարտան հէր պիրի աղ չօգ նայիլի միւրատ օլտուգլարը հալտէ, էրմէնիլէր տայիմա քէմալը թէվազու իլէ վէ ուզրունա սատ իտարէճէ պիր մուխթարիեէթ թալէպինտէն վէ Պապը Ալիյէ օլան թէպալիյէթլերինի տահա զիատէ մազպութ գըլմագտան էօթէեէ կէչմէմիշլէր տիր։

«Էրմէնիլէր, թէհամիւլիւն խարիճինտէ օլան պիր թագըմ մէմուրլարընն զուլմ ու թէհատտիսինտէն գուրթուլմագ իւզրէ, պիր թարաֆտան պու թալէպի արզ իթթիքլերի թագտիրատ, տիկէր թարաֆտան տախի սօն մուհարէպէ էնասընընա Օսմանը օրտուլարընա ֆէվգէլատէ մուամէլէնէթ իճրասընընա պուլունմուշլար տըր։ Օլ վագթի էրմէնիլէր Քիւրտլէրտէն եաղմա վէ գաթլ իտիլիպ, պունունլա պէրաբէր Ռուսլար թարաֆընտան տայիմի սուրէթտէ վուգու պուլան թէշվիգաթ վէ միւքեաֆաթը բէտտ իլէ, հիւքիւմէթի մանթուպէրէրնէ իպրազը սատագաթ իյլէմիշլէր տիր։

«Պինգ իսկեաթ օլմուշուզ տուր քի, էրմէնիլէր տէվլէթի Ալիէեէ սատը գալմագ էֆքեարընընա սապիթ տիրլեր, ֆագաթ պիր միլլէթի պէօյլէ իրվալաթա թապի իթմէքլիյին մուխթարաը օլտուզունա տախի իսկեաթ օլմուշուզ տուր։

«Վագտա Ռուսլար պու կիւնքի կիւն բիւճաթ իթմիշլէր, վէ մուհարէպէտէն գաթիէն վազ կէչմիշլեր տիր, վէ լաքին պունլար իհթիալ չըգարթմագ էֆքեարընընա օլմասալար պիլէ, հիճրէթի հիմայէ իթմէքլէ մէշղուլ օլմալարը տա թապի տիր, չինքի շիմտիքի վասի, մահուլաար վէ ֆագաթ ահալիսի ազ օլան պէլտէլէրինէ պէօյլէ իտարէսի գօլայ, վէ վէթանլարընտա սէֆիլ օլմուշ օլան ատէմլէր իլէ մամուր իթմէք, քէնտիլէրինին իշինէ եարար։ Հալ պու քի պէօյլէ պիր հիճրէթ, Անատօլունուն էն կիւզէլ մէմալիքինի զիրաաթտան մահրում գըլաճագ օլտուզունտան, չու մուսիպէթ վէ ֆէլաքէթին մէնին չարէսինէ պագըլաճաղընը մէմուլ իտէրիզ։ Պունուն իչին տէ ատալէթ վէ սէպաթ լազըմ տըր։

«Շիմտիքի Սատրազամ հազրէթլերի պու իքի սրֆաթա տախի պիր տերէճէյի պալէատէ մալիք օլտուգլարընտան, զիքր իթթիյիմիզ հալը պուհրանէ սէպէպիյէթ վէրէն սույի ահվալէ պիր նէթիճէ վէրիլէպիլէճէքլեր տիր։ Էրմէնիլեր, չու սօն իքի սէնէ զարֆընտա, էմնալ օլմագ իւզրէ իթթիխաղ իյլէտիքլերի մէսլէքլերինէ միւքեաֆաթէն, ճիւզի պիր ատալէթ թալեպ իթմէքտէ տիրլեր քի, պու խուսուս միւտտէթի մէտիսէտէն պէրու ըէտտ օլունմագտա տըր։

«Իշթէ Էրմէնիլեր հագգընտա, չայանը միւքեաֆաթ պիր եէնի խպաթ տահա։ Բէյիսի էշգըեա օլան Գոզան օղլու զատէ, Հաճինլի Շէքերլի օղլու Արթին նամ պիր էրմէնի թարաֆընտան ախզ ու կիրիֆթ օլունուպ, վէ մերգում Ադթինին կէրէք հիւքիւմէթ վէ կէրէք ինթիզամ ու ասայիշ իթթիյի չու խըզմէթ, հիւքիւմէթի ասքէրլիյէ թարաֆընտան մերգումա վէրիլէն շահատէթնամէլեր իլէ թատտիգ օլունմուշ իքէն, թէէմին իսիլտիյինէ կէօրէ, մերգում Արթին հէնուզ հիչ պիր միւքեաֆաթա նայիլ օլմամըշ, ֆագաթ Գոզան օղլու, Պէտերխան բաշազատէլեր վէ սայիրլեր կիպի մազհարը աֆվ օլմուշ տուր»

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԶԱՎԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գաբան.		13-30
Պու սապահ 17 չուպաթ աչըլը		13-32
Իսթիգ. 63 (Մութօն)	6 % ֆր.	75-
» 65 »	6 % ֆր.	79-
» 69 (բինար)	6	78-
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)		24-
» 73	6 ֆի.	72-
Ռումէլի ջէնաբֆէր	3	49-
Ադճէ ֆայիզի	%	10-

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	5-15
Ստամպօլ պանդասը	6-15
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-22
Թրամվայ	1-75

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշտան		Ֆր. Փր
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը		107- 4
Մէթալիք	»	124-
Պաղըր	»	184-
Գայմէ	»	441-
Ինկիլիզ լիրասը		109-13
Ֆրանսըզ ալթունու		87-12
Թօլ		89-16
Գրիվնից ալթունու		51-1

Սահմանը ԷՄՐԷՅԵՂ
ԱՆՏՈՆ ՍԱԳԱԵԱՆ

ՄԱԹՌԱԱՑԸ ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՓԵԱՐ
Պապը Ալի ճատտէսի նումէրօ 8.